

TELEX

zms gorenje velenje

št. 2

8.februarja 1973

Žive naj vsi narodi,
ki hrepene dočakat' dan,
da, koder sonce hodi,
prepir iz sveta bo pregan,
ko rojak
prost bo vsak,
ne vrag, le sosed bo mejak!

Na današnji dan - slovenski kulturni praznik - se nam misli vračajo nazaj, skoraj dve stoletji, ko sta bila samo še kmet in duhovnik lastnika slovenske govornice. Trdoživost majhnega naroda je bila močnejša od vpadajočega bogastva tujcev, saj je bil naš narod izpostavljen najkrutejšim oblikam potujčevanja. A Slovenec je obdržal svoje šege in navade, svoj jezik in vse, kar oblikuje neko ljudstvo v narod.

V začetku devetnajstega stoletja je v majhnih vasici Vrbi na Gorenjskem iz zatiranege naroda zrastel razumnik, umetnik, svobodoljub: zrastel je človek, ki je s svojo umetniško besedo dvignil slovensko kulturo na evropsko raven, človek, ki je budil narodno zavest in pel o svobodi človekove osebnosti.

S svojo genialnostjo je France Prešeren kazal pot, ki ni bila lahka, vendar je bila neizogibna; Prešernov Krst pri Savici in Zdravljica sta bila kažipot preprosteemu slovenskemu ljudstvu in nastajajoči inteligenci, bila sta vodilo za razvoj lastne kulture in narodnosti.

Za Francetom Prešernom so se na temnem nebu slovenske prihodnosti začele prižigati nove zvezde: Levstik, Cankar, Kosovel in drugi, ki so svoje velike misli položili kot temelj in kot zahtevo po novem in jasnejšem dnevu za slovenski narod.

Njim gre zasluga, da je jezik hlapcev postal jezik svobodnih ljudi, da smo se Slovenci zavedli svoje narodnosti in da danes smelo in ponosno trdimo, da je naš jezik med najlepšimi v Evropi.

Prešernove poezije, Levstikova napotila za iskanje pristnosti, Cankarjeve revolucionarne drame so neštetokrat vzpodbujale borce za svobodo, borce za pravico; vzpodbujale so vse, ki so čutili potrebo po narodnostni svobodi in človečanskih pravicah.

To, kar imamo, moramo ceniti, spoštovati in gojiti; to terja od nas narodnostna bodočnost. Biti moramo ponosni na naše velike ljudi.

O Francetu Prešernu je bilo napisano vse, kar se o nekemu sploh lahko napiše. Vsaka beseda o našem velikem umetniku je preskromna, ob misli na njegove pesmi celo prerевна. Zato je Prešernov dan tudi slovenski kulturni praznik.

Ponosni smo lahko na slovensko besedo in negujemo knjižni jezik. Ponosni bodimo, da smo Slovenci enakopraven, svoboden narod jugoslovanske socialistične skupnosti.

Verjemite, to je tisto največ in vse, kar dolgujemo njemu in naši svobodoljubni zavesti.

V okviru današnjega kulturnega praznika je Zveza kulturno prosvetnih organizacij občine Velenje pripravila več svečanosti, ki so se začele na predvečer Prešernovega dne z nastopom Šaleške folklorne skupine in se bodo nadaljevale 9. februarja, ko bo v velenjski knjižnici "Petkov kulturni večer" z recitalom Prešernovih pesmi. Ob tem bo tudi otvoritev razstave umetniških del občanov iz naše občine.

B. Ograjenšek

Iz naše sredine

3. SEJA DELAVSKEGA SVETA PODJETJA

V torek, 6.2.1973, je bila seja delavskega sveta podjetja, na kateri so v združeno podjetje Gorenje sprejeli industrijsko podjetje ELRAD iz Gornje Radgone.

Na seji so poudarili, da se bo morala v prizadevanja za izboljšanje naših delovnih uspehov vključiti mladinska organizacija. Predvideno je tekmovanje med službami, merili pa bodo naslednje činitelje: kakšna je kakovost izdelkov, produktivnost, škart, red v obratih, preseganje norm, bolniški izostanki, zmanjšanje stroškov, urejenost delovnih mest in drugo.

SREČNO

(ALI 350 METROV POD ZEMLJO)

Ko v jutranjem soncu gledam spečo dolino, tako spokojno pod snežno odejo, težko verjamem, da nekje globoko pod nami vre življenje v soju majhnih svetilk in v vsakdanji borbi za preseganje norm ter v nenehni bitki z materjo naravo.

V soboto, 3. februarja, sta mladinska aktivna obrata štedilnikov I. in obrata pralnih strojev preživela nekaj časa med prijaznimi gostitelji - rudarji velenjskega rudnika. Pokazali so nam in razkrili njihovo delo; delček njihovih težav, načrtov, upov in stremljenj.

Preden smo se spustili z dvigalom v globino, se nas je lotevala tesnoba, v jami pa je vsak strah ob vedrem nasmehu rudarja ob dvigalu povsem izginil. Znašli smo se pred labirintom jaškov, skozi katere nas je popeljal izkušen korak rudarskega inženirja, ki je bil naš vodič. Ozke poti, ob njih pa široki gumijasti trakovi, na katerih skoraj neslišno drsi premog proti izhodnemu jašku, blede svetloba stropnih svetilk in soji svetlobe iz naših lučk na čeladah, ki le s težavo prodirajo skozi zatohel zrak, nasičen s premogovim prahom, ki ob izdatnem prepihu sili v usta in oči - tak je pogled na izvozni jašek, po katerem smo hodili. Od časa do časa smo srečevali skupino rudarjev, ki so kontrolirali delovanje trakov na presipnih mestih.

Dobrodušen nasmeh na obrazu, na katerem se mešata znoj in premogov prah, samozavesten pogled, verjetno skrita misel: "le kdo se je tako pohecal z vami, da lezete po teh črnih rovih?", mimogrede pa še glasna šala na račun naših deklet, ki so se nadvse hrabro držale, če pozabimo na strah pred podganami - starimi štirinožnimi prijatelji - rudarjev - to je slika ljudi, ki delajo v velenjskem rudniku.

Pot nas je pripeljala do strojnega čela, ki je praktično tisti del rudnika, ki pomeni poglobljen vzrok za vse, kar smo videli doslej: izkop premoga.

V tako kratkem času si nismo mogli zapomniti vseh tistih izrazov, ki nam jih je natresel vodič, pred očmi pa nam je ostala slika sodobne mehanizacije, ki je v pretežni meri že zamenjala težko fizično delo rudarjev, čeprav nas to ne sme in nas tudi ni zavedlo. Ob hidravličnih sekcijah, ki so trenutno ene izmed najnovejših rešitev sodobne jamske tehnike, smo se zapletli v razgovor z rudarji.

Povedali so nam, kakšno je bilo delo nekoč in kako delajo danes. Pokazali so nam praktično vrednost sekcij, ki se premikajo na hidravlični osnovi in nismo jim zamerili nasmeškov, ko so se naše glave stisnile med ramena in se sklonile nižje k tlom, ker je ob premikanju naprave začelo škripati

nač nami in so se sem ter tja po naših zaščitnih čeladah začeli usipati drobci premoga. Tako neobgljeni smo bili v primerjavi z njimi, ko smo jih opazovali pri njihovem vsakdanjem, a težkem in nevarnem delu.

Poslovili smo se! Nismo bili še rudarji, čeprav so bili naši obrazi bolj črni od mož in fantov, ki delajo tod, odhajali pa smo bogatejši za mnoga spoznanja.

SREČNO, rudarji, in hvala vam, ker ste nam pokazali delček vašega življenja - tistega življenja, ki je za druge ljudi skrit tisto in več metrov pod zemeljsko površino.

Bojan

NOVICE

IZ OBRATA PRALNIH STROJEV

Konec decembra 1972 je imel mladinski aktiv obrata pralnih strojev konferenco, na kateri so izvolili novo vodstvo aktiv. Predsednik je Ferdo Parfant.

Na konferenci je sodeloval tudi vodja obrata PS tov. Oto Slemenik. Dogovorili so se, da bo mladinski aktiv aktivno pomagal vodstvu obrata pri doseganju planov in izvrševanju drugih nalog. Preprečevali bodo nastajanje škarta in s pomočjo posebne komisije povečali red in disciplino na delovnih mestih. Spremeniti morajo odnos do delovnih sredstev in materiala ter utrditi akcijo varčevanja na vseh delovnih mestih.

Obratovodstvo je obljubilo, da bodo za takšna prizadevanja mladinskega aktiv omogočili izvedbo drugih akcij mladine (šport, zabavne prireditve, izleti ...)

SEMINAR V PORTOROŽU

Republiška konferenca ZMS je priredila seminar za idejno-politično delo ter informiranje. Seminarja se je udeležil naš predstavnik Jože Krebl.

HOKEJISTI GORENJA OSVOJILI REPUBLIŠKO PRVENSTVO

Z zadnjo zmago v republiški hokejski ligi nad Tržičem s 4 : 1 je hokejski klub Gorenje osvojil prvo mesto. Prizadevnim športnikom čestitamo in želimo, da bi v zvezni ligi uspešno zastopali ime Gorenja iz Velenja.

TELEX

TELEX - List za informiranje članov tovarniškega aktiv Zveze mladine Gorenje. Izdaja: Konferenca ZM Gorenje, Tovarna gospodinske opreme, Velenje. Naklada 4.000 izvodov. Tiska: Dom kulture, Velenje; 1973. Glavni urednik: Hinko Jerčič. Odgovorni urednik: Miro Travnar.